

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

EUROPOS PARLAMENTAS IR TARYBA

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REKOMENDACIJA

2006 m. gruodžio 18 d.

dėl tarptautinio mobilumo Bendrijoje švietimo ir mokymo tikslais: Europos mobilumo kokybės chartija

(2006/961/EB)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 149 straipsnio 4 dalį ir 150 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Mobilumas švietimo ir mokymo srityje yra neatskiriama asmenų judėjimo laisvės dalis – pagrindinė Sutartimi saugoma laisvė, ir vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos veiklos tikslų švietimo ir mokymo srityje, grindžiamas bendromis vertybėmis ir pagarba įvairovei. Tai svarbiausia priemonė kuriant tikrąją Europos visą gyvenimą trunkančio mokymosi erdvę, skatinant užimtumą, mažinant skurdą ir padedant skatinti aktyvų Europos pilietiškumą.

(2) Mobilumas suartina piliečius ir gerina tarpusavio supratimą. Jis taip pat skatina solidarumą, keitimąsi idėjomis ir geresnį įvairių Europos kultūrų pažinimą; tad mobilumas užtikrina ekonominę, socialinę ir regioninę sanglaudą.

⁽¹⁾ OL C 88, 2006 4 11, p. 20.

⁽²⁾ OL C 206, 2006 8 29, p. 40.

⁽³⁾ 2006 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) ir 2006 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendimas.

(3) Europos mobilumo ir mainų švietimo ir mokymosi tikslais stiprinimas bei renginiai, kaip 2006 m. paskelbti Europos darbuotojų mobilumo metai, – ypač svarbios priemonės siekiant Lisabonos tikslo paversti Europą novatoriškiausia ir konkurencingiausia žiniomis pagrįsta ekonomika iki 2010 m.

(4) Geresnės sistemos, reglamentuojančios mobilumą švietimo ir mokymo tikslais, nustatymas prisidės kuriant žiniomis pagrįstą ekonomiką, kuri būtina siekiant užtikrinti užimtumą, tvarų vystymąsi, mokslinius tyrimus ir naujoves valstybėse narėse.

(5) Norint pagerinti Europos švietimo ir mokymo sistemų kokybę ir veiksmingumą mobilumui Europos Sąjungoje būtinas didesnis visų suinteresuotų šalių, įskaitant valstybės institucijas, rėmimas.

(6) 2001 m. liepos 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2001/613/EB dėl studentų, besimokančiųjų, savanorių, mokytojų ir instruktorių mobilumo Bendrijoje ⁽⁴⁾ buvo pirmoji rekomendacija, kuria siekiama palengvinti Bendrijos veiksmus skatinant mobilumą.

(7) Tos rekomendacijos III punkto a papunkčio pagrindu Komisijos įkurtos ekspertų grupės darbas ir pirmoji šio darbo ataskaita, parodydami padarytą pažangą nacionaliniu ir Europos lygmenimis mobilumo švietimo ir mokymosi srityje, kartu pademonstruoja būtinybę sutelkti dėmesį ne

⁽⁴⁾ OL L 215, 2001 8 9, p. 30.

- tik į mobilumo didinimą kiekybiniu aspektu, bet visų pirma į mobilumo kokybės gerinimą.
- (8) Šio tikslo galima siekti *inter alia* rekomendacijos forma priimant Mobilumo kokybės chartiją su išdėstytais šios srities principais, kurie turėtų būti įgyvendinami savanoriškai.
- (9) Europos mobilumo kokybės chartijoje (toliau – Chartija) turėtų būti atsižvelgiama į ypatingas neįgaliųjų ir žmonių grupių, kurių padėtis nepalanki, reikmes.
- (10) Chartija turėtų padėti suintensyvinti mainus, palengvinti švietimui ar mokymui skirtų laikotarpių bei diplomų ir kvalifikacijos pripažinimą ir įtvirtinti abipusį pasitikėjimą siekiant gerinti ir stiprinti atitinkamų valdžios institucijų, organizacijų ir visų mobilumo programų dalyvių bendradarbiavimą. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas paskolų, stipendijų ir socialinės apsaugos išmokų perkeliavimo klausimui.
- (11) Chartija siekiama papildyti specifines Erasmus studentų chartijoje pateiktas nuostatas, tačiau jų nepakeisti.
- (12) Valdžios institucijos turėtų užtikrinti galimybę visiems studentams ir mokymuose dalyvaujantiems asmenims, mobilume dalyvaujančioms organizacijoms ir suinteresuotoms šalims išvykimo ir priimančiose šalyse be kliūčių susipažinti su Chartija atitinkama gavėjo kalba, o Chartija turėtų būti laikoma pagrindiniu orientaciniu dokumentu.
- (13) Mobilumo nauda labai priklauso nuo praktinio pasirengimo kokybės: informavimo, parengiamojo darbo, paramos ir studijų ar mokymo laikotarpiu dalyvių įgytos patirties ir kvalifikacijos pripažinimo. Kruopščiai planuodami ir tinkamai vertindami su mobilumu susiję asmenys ir organizacijos gali akivaizdžiai pagerinti jo vertę.
- (14) Europasas ⁽¹⁾ yra itin naudinga priemonė, skirta skatinti skaidrumą ir pripažinimą siekiant prisidėti prie mobilumo.
- (15) Pageidautina, kad Chartijoje įtvirtinti principai būtų taikomi ne vien mobilumo laikotarpiui, bet taip pat ir laikui prieš ir po mobilumo laikotarpio.
- (16) Turėtų būti iš anksto sudarytas mokymosi planas. Taip pat būtinas ir išankstinis bendro pobūdžio dalyvių pasiruošimas, įskaitant kalbinį pasiruošimą. Atsižvelgdamos į tai, atsakingos institucijos ir organizacijos turėtų teikti atitinkamą pagalbą.
- (17) Prieš išvykstant reikėtų išsiaiškinti visus administracinius ir finansinius klausimus, pvz., kokią finansinę paramą galima gauti, kas padengia išlaidas, įskaitant draudimo išlaidas, priimančioje šalyje.
- (18) Užsienyje praleisto laiko metu mobilumo kokybė gali būti pagerinta numatant tam tikras priemones, pvz., dalyvių kuravimo sistemą.
- (19) Aiškus ir išsamus visų priimančioje šalyje išklaustyti kursų ar mokymo aprašymas, įskaitant kursų ar mokymosi trukmę, turėtų padėti užtikrinti jų pripažinimą dalyviams sugrįžus į išvykimo šalį.
- (20) Skaidrumas ir geras administravimas reikalauja aiškiai apibrėžti, kokios suinteresuotos šalys atsakingos už atskiras mobilumo programos pakopas ir veiksmus.
- (21) Siekiant užtikrinti bendrą mobilumo kokybę pageidautina užtikrinti judėjimo laisvę visiems ES piliečiams, o Chartijoje įtvirtintus principus bei susijusias rekomendacijas mokymosi ir profesinio tobulėjimo tikslais kuo labiau taikyti visoms mobilumo rūšims: švietimui ir mokymuisi, formaliam arba neformaliai mokymuisi, įskaitant savanorišką darbą ir projektus, ilgiems arba trumpiems mobilumo laikotarpiams, mokymuisi mokykloje, aukštojo mokslo įstaigose arba su profesine veikla susijusiam mokymuisi, priemonėms, susijusioms su visą gyvenimą trunkančiu mokymusi.
- (22) Atsižvelgdamos į mobilumo ir jo trukmės įvairovę, valstybės narės gali pritaikyti šios Chartijos įgyvendinimą prie susiklosčiusių aplinkybių, t. y. gali ją pritaikyti prie konkrečių situacijų ir programų. Valstybės narės kai kuriuos jos punktus gali paskelbti privalomais, o kitus laikyti neprivalomais.
- (23) Kadangi šios rekomendacijos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šios rekomendacijos masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia rekomendacija neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

ŠIUO DOKUMENTU REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

1. priimti pridedamą Chartiją kaip priemonę siekiant sustiprinti asmeninį ir profesinį tobulėjimą ir skatinti ją įgyvendinti;
2. pradedant antraisiais metais nuo šios rekomendacijos priėmimo dienos pranešinėti, kaip įgyvendinama ši rekomendacija ir bet kokios papildomos mobilumo skatinimo priemonės, ypač susijusios su mobilumo kokybės aspektais, jų pasirinktos nacionaliniu lygmeniu prisidedant prie darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010 m.“;

⁽¹⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2241/2004/EB dėl bendros Bendrijos sistemos siekiant užtikrinti kvalifikacijų ir gebėjimų skaidrumą (Europasas) (OL L 390, 2004 12 31, p. 6).

3. tęsti glaudų bendradarbiavimą ir derinti savo veiksmus siekiant pašalinti kliūtis, tiesiogiai ar netiesiogiai ribojančias ES piliečių mobilumą;
 4. mobilumui švietimo ir mokymo tikslais suteikti tinkamą paramą ir deramą infrastruktūrą, kad būtų galima pagerinti jų piliečių švietimo ir mokymo lygį;
 5. imtis visų reikalingų žingsnių siekiant skatinti mobilumą, užtikrinti, kad visa susijusi informacija būtų lengvai suprantama ir visiems prieinama, pvz., parengiant įvadinės mobilumo gaires arba paramą šioje srityje teikiančių organizacijų sąrašą, ir gerinti mobilumo sąlygas.
3. glaudžiai bendradarbiaujant su atsakingomis valdžios institucijomis gerinti ir plėtoti pagal lytis renkamų statistikos duomenų, susijusių su mobilumu švietimo ir mokymo tikslais, rinkimą;
 4. laikyti, kad dabartinė rekomendacija sudaro visumą su Rekomendacija 2001/613/EB, todėl įtraukti joje prašomas dvejų metų ataskaitas į bendrąsias darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010 m.“ ataskaitas.

ŠIUO DOKUMENTU RAGINA KOMISIJA:

1. skatinti nacionalines agentūras ir kitas švietimo, mokymo ir mobilumo srityje dirbančias organizacijas naudotis šia Chartija;
2. tęsti bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis ir socialiniais partneriais, kad būtų galima keistis naudinga

Priimta Briuselyje, 2006 m. gruodžio 18 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

J.-E. ENESTAM

PRIEDAS

EUROPOS MOBILUMO KOKYBĖS CHARTIJA

ĮVADAS

Mobilumu suinteresuoti asmenys visuomet rodė didelį susidomėjimą mobilumu, kuris buvo sustiprintas 2000 m. Mobilumo veiksmų planu ⁽¹⁾ ir 2001 m. liepos 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2001/613/EB dėl studentų, besimokančiųjų, savanorių, mokytojų ir instruktorių mobilumo Bendrijoje ⁽²⁾. Toji rekomendacija buvo plačios taikymo srities, apėmė daugelį su mobilumu susijusių svarbių klausimų ir buvo skirta visiems, kam gali būti naudinga kurį laiką pasimokyti užsienyje (formaliai ir neformaliai), įskaitant studentus, mokytojus, instruktorius, savanorius ir besimokančiuosius. 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2006/961/EB dėl tarptautinio mobilumo Bendrijoje švietimo ir mokymo tikslais: Europos mobilumo kokybės chartija ⁽³⁾, kurios neatskiriama dalis yra ši chartija, yra tokios pačios taikymo srities, bet pagrindinis dėmesys skiriamas mobilumo kokybės aspektams, kaip pasiūlė po pirmosios rekomendacijos priėmimo įkurta ekspertų grupė. Ji turėtų padėti užtikrinti, kad dalyviai turėtų tik teigiamą patirtį tiek priimančioje šalyje, tiek ir išvykimo šalyje po jų grįžimo.

Šioje Chartijoje pateikiamos mobilumo, kuriame jaunimas ar suaugusieji dalyvauja formalus ir neformalus mokymosi tikslais bei siekdami asmeninio ir profesinio tobulėjimo, gairės. Ji buvo sukurta kaip pagrindinis orientacinis dokumentas, kuriame atsižvelgiama į skirtingą atskirų valstybių situaciją ir gerbiama valstybių narių kompetencija. Jos taikymo sritį ir turinį galima pritaikyti prie mobilumo trukmės, įvairios švietimo, mokymosi ir jaunimo veiklos ypatybių bei dalyvių poreikių. Nors pirmiausia Chartija skirta mobilumui mokymosi tikslais, manoma, kad šios gairės taip pat galėtų būti naudingos ir kitoms mobilumo rūšims, pavyzdžiui, mobilumui darbo tikslais.

1. Informacija ir gairės

Potencialūs mobilumo kandidatai turėtų turėti vienodą galimybę visais lygmenimis susipažinti su patikimais informacijos šaltiniais ir mobilumo gairėmis bei sąlygomis. Be to, turi būti teikiama aiški informacija visais šioje Chartijoje numatytais klausimais, įskaitant siunčiančiųjų ir priimančiųjų organizacijų vaidmenį ir uždavinius bei įvairias švietimo bei mokymo sistemas.

2. Mokymosi planas

Prieš pradėdant mobilumą švietimo ir mokymosi tikslais turėtų būti sudarytas mokymosi planas, kuriame būtų atsižvelgiama į kalbinį pasirošimą, ir dėl jo turėtų sutarti priimančiosios ir siunčiančiosios organizacijos bei dalyviai. Mokymosi planas ypač svarbus, kai kalbama apie ilgalaikį mobilumą, tačiau taip pat gali būti naudingas ir trumpalaikio mobilumo atveju. Plane turėtų būti pateikti tikslai ir laukiami mokymosi rezultatai bei nurodyta, kaip jie turėtų būti pasiekti ir įgyvendinti. Svarbiems mokymosi plano pakeitimams turėtų pritarti visos suinteresuotos šalys. Rengiant mokymosi planą reikėtų atsižvelgti į reintegracijos išvykimo šalyje ir įvertinimo aspektus.

3. Pritaikymas asmeniniams poreikiams

Mobilumas švietimo ir mokymosi tikslais turėtų būti kuo labiau pritaikytas prie asmeninių dalyvių mokymosi išpročių, įgūdžių ir motyvacijos bei turėtų vystyti ar papildyti šiuos aspektus.

4. Bendro pobūdžio pasirošimas

Išankstinis dalyvių pasirošimas yra patartinas ir turėtų būti pritaikytas prie konkrečių jų poreikių. Pasirošimas turėtų apimti kalbinius, pedagoginius, administracinius, teisinius, asmeninius ir kultūrinius aspektus bei, esant reikalui, informaciją apie finansinius aspektus.

⁽¹⁾ 2000 m. gruodžio 14 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų susitikimo rezoliucija dėl mobilumo veiksmų plano (OL C 371, 2000 12 23, p. 4).

⁽²⁾ OL L 215, 2001 8 9, p. 30.

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 5

5. Kalbiniai aspektai

Kalbiniai įgūdžiai yra svarbūs siekiant veiksmingo mokymosi, tarpkultūrinio bendravimo ir geresnio priimančios šalies kultūros supratimo. Dalyviai ir juos siunčiančios bei priimančios organizacijos turėtų skirti ypatingą dėmesį tinkamam kalbiniam pasiruošimui. Jei įmanoma, pasiruošimas mobilumui turėtų apimti:

- kalbos žinių įvertinimą prieš išvykstant ir galimybę lankyti priimančios šalies kalbos ir (arba) dėstomosios kalbos, jei tai ne ta pati kalba, kursus;
- kalbinę paramą ir patarimus priimančioje šalyje.

6. Logistinė parama

Jei reikia, dalyviams turėtų būti suteikta tinkama logistinė parama. Ji gali apimti atitinkamai informaciją ir pagalbą dėl kelionės, draudimo, leidimų gyventi ar dirbti, socialinės apsaugos, galimybės perkelti gautas valstybės skiriamas stipendijas ir paskolas iš išvykimo šalies į priimančią šalį, apgyvendinimo ir bet kokių kitų praktinių aspektų, įskaitant su dalyvių buvimu užsienyje susijusius saugumo klausimus.

7. Kuravimas

Priimančioji organizacija (švietimo įstaiga, jaunimo organizacija, bendrovė ir t. t.) turėtų naudoti atitinkamas priemones, pvz., kuruoti dalyvius siekiant jiems patarti ir padėti veiksmingai integruotis į priimančią organizacijos aplinką, bei turėtų atlikti informacijos centro vaidmenį užtikrinant nuolatinę pagalbą.

8. Pripažinimas

Jeigu studijų ar darbo užsienyje laikotarpis yra sudėtinė formalių studijų ar mokymo programos dalis, šis faktas turi būti užfiksuotas mokymosi plane, o dalyviams turi būti suteikta atitinkama pagalba siekiant palengvinti pripažinimą ir patvirtinimą. Mokymosi plane siunčianti organizacija turėtų nurodyti, jog ji garantuoja, kad sėkmingai užbaigti mobilumo laikotarpiai bus pripažinti. Kitų mobilumo rūšių atveju, ir visų pirma neformalaus švietimo ir mokymo srityje, kad dalyvis galėtų patenkinamu ir patikimu būdu įrodyti savo aktyvų dalyvavimą ir mokymosi rezultatus, turėtų būti išduotas atitinkamas dokumentas. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti skatinama naudoti Europasą ⁽¹⁾.

9. Reintegracija ir įvertinimas

Sugrįžus į išvykimo šalį, ypač po ilgalaikio mobilumo, dalyviams turėtų būti patarta, kaip jie galėtų pritaikyti užsienyje įgytus gebėjimus ir įgūdžius. Jei reikia, po ilgalaikio mobilumo sugrįžusiems asmenims reintegruojantis į socialinę, švietimo ir profesinę aplinką išvykimo šalyje turėtų būti suteikiama pagalba. Dalyviai kartu su atsakingomis organizacijomis turėtų tinkamai įvertinti įgytą patirtį siekiant nustatyti, ar mokymosi plano tikslai buvo įgyvendinti.

10. Įsipareigojimai ir atsakomybė

Dėl atsakomybės pagal šiuos kokybės kriterijus turėtų susitarti siunčiančios ir priimančios organizacijos ir dalyviai. Pageidautina, kad ši atsakomybė būtų patvirtinta raštiškai, kad visi susiję subjektai ją galėtų aiškiai suprasti.

⁽¹⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2241/2004/EB dėl bendros Bendrijos sistemos siekiant užtikrinti kvalifikacijų ir gebėjimų skaidrumą (Europasas) (OL L 390, 2004 12 31, p. 6).